

ŠUŠKY SVINOVSKÉ ZUŠKY

OBČASNÍK ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY V OSTRAVĚ-SVINOVĚ

Podzim 2010

zdarma

www.zussvinov.sweb.cz

Na základě schválení Zastupitelstvem městského obvodu Ostrava-Svinov, Českou školní inspekcí, Úřadem Moravskoslezského kraje a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy získala naše škola čestný název

Základní umělecká škola Dobroslava Lidmily Ostrava-Svinov

Kdo byl Dobroslav Lidmila

Především to byl pedagog, který padesát pět let působil jako učitel hudební výchovy a sborového zpěvu na ostravských školách, v posledním desetiletí jako učitel Základní umělecké školy v Ostravě-Svinově, u jejíhož zrodu v roce 1992 stál spolu s týmem spolupracovníků: s paní místostarostkou RNDr. Jarmilou Tůmovou, ředitelem základní školy Mgr. Zdeňkem Ivančem a se svou manželkou a spolupracovnicí PhDr. Lydií Romanskou Lidmilovou, v součinnosti s tehdejším ředitelem Školského úřadu Ostrava RNDr. Jiřím Čechem.

Dobroslav Lidmila byl pedagog a také sbormistr, který souhrnně třicet let spolupracoval, ať externě či později jako vedoucí sbormistr, s Dětským pěveckým sborem Svinov, později Cantabo Svinov CZ.

Během té doby řídil i další významné dětské sbory (Dětský pěvecký sbor při ZŠ Matiční 5 Ostrava, Dětský pěvecký sbor při ZŠ Klegova Ostrava--Hrabůvka a další), sbory dospělých, jako je Ženský pěvecký sbor Svinov, s nímž pracoval až do doby svého vážného onemocnění, a např. Smíšený pěvecký sbor Vítkovice, později Ostrava, který vedl osm let.

Všechna tato tělesa dosáhla pod jeho vedením významných uměleckých úspěchů a vystupovala na mnoha koncertních pódii doma i v zahraničí.

Dobroslav Lidmila byl také významný hudební skladatel vokální sborové hudby, člen Asociace hudebních skladatelů a vědců. Napsal mnoho autorských parafrází na lidové písně, sbory na texty českých básníků, rozměrné kantáty, tři malé

dětské opery, víc než desetiletí se zabýval duchovní vokální tvorbou na témata gregoriánského chorálu. Jeho dílo žije v repertoáru českých pěveckých sborů; část jeho sborové tvorby zabývající se vlastními experimentálními metodami na základě alikvotních tónů je zatím interpretačně neobjevená.

Dobroslav Lidmila byl kromě toho laskavý člověk, dobrý kolega a oblíbený učitel, člověk tvořivý a přátelský, vnímavý pro krásu hudby i slova.

Narodil se 27. 1. 1926 ve Visce, okr. Havlíčkův Brod, zemřel 31. 12. 2006 v Ostravě-Svinově.

V lednu 2007 byl Unii českých pěveckých sborů poctěn in memoriam Cenou Bedřicha Smetany.

lr

tisíceletí v roce 2000) a s příznačným nápisem tvoří pamětní desku v imitaci bronz, která je umístěna na venkovní stěně školy blízko vchodu.

Odhalení pamětní desky se uskutečnilo 29. září t. r. v odpoledních hodinách. Protože počasí nepřálo, proběhl v podkrovním sále školy malý koncert, na kterém účinkovaly naše školní soubory a také Dětský pěvecký sbor studia KOKO z Ostravy-Hrabůvky, který zazpíval Lidmilovu píseň Haló, tady Ostrava. O Lidmilově dílu promluvil emeritní profesor Ostravské univerzity PhDr. Luděk Zenkl, CSc.

Po programu se účastníci koncertu přemístili před školu a pod deštníky sledovali strnutí plátna z upevněné pamětní desky, čehož se ujala bývalá žákyně Dobroslava Lidmily, zpěvačka Cantaba, Mgr. Kristýna Farkasová.

lr

Přípis o schválení čestného názvu přišel z ministerstva školství dne 9. dubna 2010, název jsme začali používat s počátkem nového školního roku dne 1. září 2010. Změnili jsme nejen firemní tabuli na škole, ale také razítka a svou adresu, pod níž jsme registrováni u všech úřadů včetně peněžních.

Nebyla to krátkodobá a snadná práce, na nic se nesmělo zapomenout, ani na důstojnou oslavu a dlouhodobě

signum této události. Za tím účelem jsme oslovili akademického sochaře, českého medailéra pana Zdeňka Kolářského z Kostelce nad Orlicí, který se svým synem Petrem realizoval podle fotografií portrét Dobroslava Lidmily. Ten je umístěn na pozadí notové partitury jeho sborové skladby Pták Mejtlák (provedena poprvé Pěveckým sdružením Slezské učitelky při festivalu Bezručova Opava pod heslem S humorem do třetího

ÚVODNÍK

Odkaz

Pojmenovat naši školu po Dobroslavu Lidmilovi znamená přihlásit se k jeho hudebnímu odkazu. K odkazu, který znamená lásku k lidové písni, k národním hudebním tradicím, ke sborovému zpěvu a k hudbě vůbec. Znamená to vážit si díla člověka, který žil mezi námi a dlouhá léta ovlivňoval vzdělanost a hudebnost mladé generace i nás ostatních. Znamená to nezapomínat, že jsou lidé,

kterí nás obohacovali svým životem a dílem, a tím podporovat hrdost na význam místa našeho života i na to, čím náš kraj zapůsobil na celý národ, a snažit se o rozvíjení této tradice i do budoucna. Je to také závazek poznávat a rozšiřovat dílo skladatele, nejen to známé, provedené, ale poníť se i do skladeb, které dosud provedeny nebyly, a vynést na koncertní pódia další hodnoty Lidmilovy sborové tvorby.

Po slavnostních aktech, které jsme zorganizovali, zůstala na zdi školy pamětní deska, která bude žákům, učitelům i veřejnosti připomínat naše rozhodnutí, a především nezapomenutelnou osobnost Dobroslava Lidmily. Zůstane název, který bude používán pravděpodobně po celou dobu, kdy škola bude existovat. Musíme si přát, aby to bylo dlouho, abychom si svou pedagogicko-uměleckou činností zasloužili tento název nést a pokračovat jako důstojná hudebně vzdělávací instituce.

Lydie Romanská Lidmilová

Jekatěrina Garbová

Anita Balázs

Spojené sbory Svinov

Slavnostní koncert

Ten jsme chystali s velkým předstihem, protože jsme pozývali zahraniční účastníky. Proč? Protože s nimi máme dobré vztahy a všechny větší události slavíme a probíráme ve středisku naší čtyřky – v maďarském Törökszentmiklós. Dobroslav Lidmila byl s pěveckým sborem naší školy – Cantabem – před mnoha lety na prvním seznamovacím zájezdě ve slovenské Detve, tam vzniklo přátelství, které trvá dodnes a které se přeneslo na další dva naše zahraniční přátele, na ZUŠ Zoltána Kodályho v Maďarsku a na školu Mieczysława Karłowicza v polském Mielcu.

Slavnostní koncert měl dvě části, první byla sborová a vystupoval v ní dětský pěvecký sbor ZUŠ, ZŠ a MŠ Zvonoklíček, dále Cantabo ve spojení s Ženským komorním sborem Dobroslava Lidmily Ostrava-Svinov, které řídila Lydie Romanská Lidmilová, sbor Jiřího Šimáčka DaJŠ a jako host Ostravský dětský sbor ze ZUŠ E. Marhuly v Ostravě – Mariánských Horách pod vedením Milana Chromíka. Každé z těchto těles zpívalo některou ze skladeb nebo písní Dobroslava Lidmily. U dětských sborů spolu s ženským to byla Haló, tady Ostrava, DaJŠ zazpíval dvě části z cyklu Romantické sbory

(Důvěrná a Synáčkovi) a skladbu De media nocte a ODS provedl kromě jiného v premiéře Lidmilovu parafrázi na lidovou píseň Za Ostravu.

Druhá část koncertu patřila zahraničním účastníkům. Z Polska přijela klavíristka Weronika Skop a zahrála

niniho a 1. větu z První rapsodie Bély Bartóka. Závěr koncertu patřil Ludové hudbě z Detvy, která hrála pod vedením učitele ZUŠ Svetožára Stračinu Romana Berkyho Variace na slovenské ľudové piesne. Cimbalová muzika rozehrála celý sál, byl to emotivní,

DaJŠ

la Chopinovo Nocturno op. 72. nr. 1 a od polského skladatele Jacka Glencze Powroty. Anita Balázs, studentka Lisztovy akademie v Budapešti, hrála na violoncello Variace na Rossiniho téma na jedné struně Niccolò Paga-

radostný závěr slavnostního večera; ten moderovala ředitelka školy Lydie Romanská Lidmilová spolu s hercem Národního divadla moravskoslezského Pavlem Liškou.

lr

ODS

Občasník ZUŠ Ostrava-Svinov, vydává Základní umělecká škola Ostrava-Svinov, Bílovecká 1, 721 00 Ostrava. Zodpovědní vedoucí: PhDr. Lydie Romanská Lidmilová, tel.: 596 966 506, 605 873 018, e-mail: zussvinov@post.cz. Použité fotografie – archiv ZUŠ. Sazba a tisk: Repronis s.r.o., Teslova 873/2, 702 00 Ostrava-Prívov.

Cantabo v Maďarsku

Ještě žákům neoschlo vysvědčení a už se rozjížděl autobus na dalekou cestu. Bylo to 1. července – Cantabo odjelo na festival základních uměleckých škol do maďarského Törökszentmiklós.

Byl to už týden prázdninový, takže se cesta brala jako výlet, přestože Cantabo čekal závažný úkol, vystoupit na dvou velkých koncertech s mezinárodní účastí, a to v sále Základní umělecké školy Zoltána Kodályho a v kostele v Törökszentmiklós.

Velká zastávka byla na Slovensku v Detve, kde přistoupila cimbálová kapela v čele s paní ředitelkou Andreou Ľalikovou a s vedoucím kapely Romanem Berkym.

Cantabo cestovalo s pedagogickým dozorem paní učitelky Radky Kostkové ze ZŠ a MŠ ve Svinově a s uměleckým vedením ředitelky ZUŠ.

To hlavní, vystoupení na dvou velkých koncertech, se Cantabu povedlo, zaujalo svým přirozeným zpěvem i vystupováním, také jednotnými kroji. Na klavír doprovázela obě vystoupení Markéta Komarová, bývalá žákyně

naší ZUŠ, dnes studentka Církevní konzervatoře v Opavě.

Kromě práce se dostalo našim zpěvákům i odměny ve formě výletů na termální koupaliště. Výlety byly celkem tři, z toho jeden na luxusní termál v Martfő. Děti mohly využít velkého krytého koupaliště se standardně teplou vodou a několik venkovních bazénů s vodou termální. Oběd se konal v restauraci tamtéž.

Kromě této náplně naše výprava navštívila dva koncerty francouzského orchestru a navíc sváteční odpoledne místních slavností na nedalekém sportovním hřišti, kde probíhaly mj. ukázky jezdecké školy a cvičení koní.

Během celého pobytu, který skončil v neděli 4. července, vládla všude přátelská atmosféra; děti se stýkaly se Slováky, Poláky i Maďary, jejich angličtina, byť ještě ne zcela zvládnutá, jim v komunikaci vydatně pomáhala. Zájezd se velmi vydařil, i počasí se umoudřilo. Cantabo se vrátilo s velkými zážitky, také díky rozváznému řidiči firmy Mišek, v pořádku do Svinova.

Ir

Od plenek k plnoletosti aneb jak jsme vzkvétali

Jednoho školního dne přišla moje dcera z hodiny hudební nauky a řekla mi: „Mamko, máš přijít za paní ředitelkou, chce, abys ve škole pracovala“. A hle, už to bylo. Od března 1995 měla škola administrativní pracovníci. Z důvodu malého počtu žáků zatím jen na zkrácený úvazek.

Od roku 1992, kdy byla škola zřízena, vedla veškerou administrativní agendu ředitelka školy Mgr. Lydie Romanská Lidmilová. A konečně, k uvedenému datu Školský úřad v Ostravě povolil přijetí referentky. Bylo na čase. Od ledna roku 1996 přecházely školy do právní subjektivity a nárůst administrativních úkonů byl obrovský. Po absolvování několikaměsíčního školení jsme vlétli do vod dosud nemnoho prozkoumaných. Právní subjektivita však přinesla mnoho dobrého. Ať už se to týká samostatného rozhodování o využití finančních prostředků, vybavení školy nebo personálního zajištění. Vše bylo jednodušší a hlavně rychlejší.

V počátcích žila škola ve velmi skromných podmínkách. Téměř všechny učebny byly v dopoledních hodinách využívány k výuce žáků základní školy a v odpoledních hodinách pro výuku

našich žáčků. Ředitelna byla zároveň sekretariátem, učebnou a sborovnou. Předehrávky se konaly v jedné přízemní učebně. To všechno je dávno pryč. V současné době využívá ZUŠ veškeré prostory školy. Kromě tří tříd, o které se dělíme se základní školou, máme všechny učebny jen pro naši výuku.

Ve školním roce 1995/96 byl ve škole vybudován podkrovní koncertní sál a při této příležitosti byla přeměněna bývalá cvičná kuchyňka na ředitelství. Učitelé dostali krásnou sborovnu, p. ředitelka ředitelnu a já krásnou, v odpoledních hodinách prosluněnou kancelář. Koncerty se od té doby konají v důstojných podmínkách hudebního sálu. Dále byla z jedné sklepní místnosti vybudována výtvarnému oboru modelovna pro práci s keramickou hlinou. Zároveň jsme pořídili nepostradatelnou kruhovou vypalovací pec na vypalování keramických výrobků.

Co se týče vybavení školy, nelze opomenout pořízení elektronických varhan Viscount za 161 000 Kč v roce 1995 a koncertního křídla Rieger Kloss za 246 465 Kč v roce 2005. Finance na tyto nástroje nám pomohl zajistit náš zřizovatel Úřad městského obvo-

du Svinov. Bez jeho podpory by byly takové výdaje pro naši školu neúnosné. Finančně jsme se dále podíleli na rekonstrukci osvětlení a v roce 2009 jsme z vlastních ušetřených prostředků financovali rekonstrukci dívčích toalet v přízemí školy.

Ve školním roce 1995/96 byla po dohodě se starostou obce Plesná otevřena odloučená třída v mateřské škole na Dobroslavické ulici a v současné době již několik let vyučujeme také v budově MŠ a ZŠ na Rošického ulici ve Svinově.

Co do počtu žáků je nutné uvést zpočátku stoupající tendenci a v posledních letech naprostou stabilitu. V únoru 1992 zahájila škola svou činnost s počtem 43 žáků. Na počátku školního roku 1992/93 bylo přijato k výuce 77 žáků a v následujících letech nárůst pokračoval ze 141 žáků na 198, 252, 260, 280, 274, 287, 309 a od roku 2002 jsme naplňováni na 100 % – plná kapacita školy je 310 žáků.

Největší zájem v hudebním oboru je o výuku hry na klavír a zobcovou flétnu. Nezaostává ani kytara a sólový zpěv. O výuku ve výtvarném oboru je rovněž velký zájem.

Se zvýšeným počtem žáků souvisí i narůstající počet pedagogických pracovníků. V letošním roce vyučuje na škole 16 učitelů.

Činnost školy by se neobešla bez vstřícné spolupráce se zřizovatelem, vedením základní školy a dalšími organizacemi, se kterými úzce spolupracujeme.

A co plánujeme do budoucna? V první řadě vybavení několika tříd novým nábytkem a ve spolupráci s obecním úřadem rekonstrukci osvětlení na přízemní chodbě a chlapeckých WC. Rádi bychom zkulturnili prostředí chodeb, aby se rodičům lépe čekalo na jejich ratolesti.

Z uvedeného je vidět, že škola se vyvinula z malinkého, na počátku života snad trochu podvyživeného miminka do krásné, životem kypící bytosti, která ve svých osmnácti letech dostala zasloužené nové čestné jméno. Věřím, že v budoucích letech přinese škola Svinovu mnoho dobrého a dokáže, že čestné jméno jí plně náleží.

Srdečný dík patří všem, kdo přispěli svým dílem k tomu, aby se škola stala centrem kultury ve Svinově a dostala se do povědomí občanů nejen naší obce.

Jarmila Hejduková

Okresní přehlídka „Klavírní mládí“

Ve dnech 22. 4. a 27. 4. 2010 proběhla každoroční přehlídka talentovaných klaviristů z celého ostravského okresu, kteří nemají příležitost předvést své výkony na prestižních soutěžích a koncertech. V letošním roce byla přehlídka pro vysoký počet vystupujících rozdělena na dva samostatné koncerty a dostala také nový název – „Klavírní mládí“.

První koncert proběhl v ZUŠ Valčíka v Ostravě-Porubě; vystoupili žáci ze základních uměleckých škol z Ostravy-Poruby, Polanky, Vratimova, Hrabůvky, Zábřehu, ze ZUŠ Klimkovice a také žáci naší školy. Tu reprezentovali čtyři žáci: Barbora Macošková a Michal Szymik ze třídy p. uč. Ivany Žákové,

Marie Jarošová ze třídy p. uč. Veroniky Smoradové a Lucie Mužíková ze třídy p. uč. Jekatěřiny Garbové. Všichni obstáli v konkurenci zúčastněných škol velmi dobře.

Druhý koncert se konal v ZUŠ Ostrava – Moravská Ostrava a zahráli na něm žáci ze ZUŠ z Moravské Ostravy, Slezské Ostravy, Mariánských Hor, Vítkovic, Šenova, Muglinova a Petřkovic.

Oba koncerty byly úspěšnou přehlídkou talentovaných žáků klavírních oddělení všech základních uměleckých škol naší oblasti a zároveň příležitostí poslechnout si a srovnat práci a výsledky jednotlivých škol i učitelů.

Ivana Žáková

Školení pro tvorbu školního vzdělávacího programu na Čeladné

Ve dnech 20.–21. 4. proběhlo pro klaviristy celého kraje školení pro tvorbu školního vzdělávacího programu. Školení s touto tematikou probíhají průběžně pro jednotlivá oddělení základních uměleckých škol a jsou součástí rozsáhlé přípravy na nové podmínky výuky, které s realizací nového ŠVP nastanou a na kterých budou školy v příštím školním roce intenzivně pracovat formou vytváření nových učebních osnov.

Školení bylo zaměřeno hlavně na tuto tematiku; učitelé na závěr vypracovali vzor osnov podle podmínek na jednotlivých školách a měli pak možnost konzultovat své postřehy a nápady nejen s lektory školení, ale také s ostatními kolegy a sdělovat si tak navzájem zkušenosti z praxe.

Na závěr byla zhodnocena práce jednotlivých týmů; v hodnocení velmi dobře obstála skupina, v níž pracovala p. uč. Ivana Žáková ze svinovské ZUŠ

a p. uč. Iva Žurková ze ZUŠ Klimkovic. Výsledek jejich práce byl zhodnocen jako příkladný a schopný obstát v praxi.

Podle poznatků, získaných v průběhu školení i podle dalších informací k této tematice, bude nový ŠVP přínosem pro ZUŠ v tom smyslu, že školy budou moci přizpůsobit osnovy svým podmínkám a jejich náročnost přizpůsobit i potřebám žáků.

iž

Koncert ke Dni matek

Máma... Nejblíží člověk na světě. Oddané srdce a neúnavná duše. Naše životní jistota a nekonečný pramen lásky, něžnosti a odpuštění všeho... Jak se můžeme odvděčit mamince za svět, který nám darovala? Za útluný domov a dobré ruce, bez kterých život bude jako poušť. Neexistuje žádné měřítko pro ustanovení potřebného množství pozornosti a úslužnosti k navrácení alespoň malé části toho, co nám štědrě

dává maminka během celého našeho života... Ale milujeme svou maminku celým svým srdíčkem! Vitáme každou možnost poskytnout ji radostné a šťastné chvílky. A také můžeme pro maminku zahrát a zazpívat!

A proto 5. května 2010 proběhla v podkrovním sále naší ZUŠ již tradiční třídní předehrávka Romany Vítkové a Jekatěřiny Garbové, věnovaná všem maminkám a Dni matek. Celá předehrávka byla proniknutá teplem a láskou. Během devadesátí minut panovala v sále rodinná atmosféra. Paní učitelka Romana Vítková nejen děti dobře učí, ale také umí složit verše naplněné citem a hlubokým smyslem. A proto během koncertu děti nejen zpívaly a hrály na klavír, ale recitovaly pro své maminky a babyčky láskyplné básně.

Zpívaly a hrály všechny děti z obou tříd a všechny se zaměřily na své maminky, ale byla i jedna zajímavost: sestry Blanka a Eva Novákovy věnovaly své mamince skladbu „Milé máti“ od Josefa Grubera v šestiruční hře spolu s tatínkem Radomilem Novákem! Pan dr. Novák se tak stal prvním tatínkem, který se aktivně a s radostí zapojil do hudebních blahopřání. Na tomto koncertě vystupovalo také množství komorních skupin, především to byla dua, z nichž se skvěle předvedli Tereza Bastlová a Vladislav Uskov se svou čtyřruční hrou.

Asi nelze popsat celou krásu hudby. Zveme vás na naše další předehrávky, přijďte a poznáte. Naše vystoupení se vám budou líbit.

Jekatěřina Garbová

Prázdninová pirátská plavba

Pokud jste stejného názoru jako já, že zdejší ZUŠ je trochu odlišná od ostatních a že obohacuje základní umělecké vzdělávání našich dětí domácí, takřka rodinnou atmosférou a pohodou, mám pro vás dobrou zprávu. Aktivitu školní byly o letošních prázdninách doplněny příměstským výtvarným táborem PIRÁTSKÁ PĽAVBA. Jeho přínos ocenili kromě téměř dvou desítek nadšených dětí rovněž rodiče, kterým ubyla starost o náplň jednoho z prázdninových týdnů. Pro děti byl připraven pestrý program, v jehož rámci se po celý tý-

den pečlivě připravovaly na roli pirátů. V pátek odpoledne, vyzdobeny pirátskými čepicemi, s páskou přes oči, šavli, papouškem na paži, některé dokonce i s hákem místo ruky, s měšcem peněz a s truhlou plnou pokladů, ve zbrusu novém nabítkovaném tričku, jak jinak než vyzdobeném pirátskými motivy, to vše vlastní výroby, byly téměř k nepoznání, když jsme si je podle připravené mapy našli, abychom si je, jako každý den nadšeně a spokojeně, odvedli domů.

Realizace tohoto pro naši školu nového projektu se ujaly paní učitelky

Lucie Otisková a Lucie Petrošová, kterým za to patří velký dík, stejně jako paní ředitelce ZUŠ Lydie Romanské a panu řediteli ZŠ a MŠ Zdeňku Ivančovi, bez jejichž pochopení a vstřícnosti by příměstský tábor nemohl být v době prázdnin v prostorách školy realizován. Jméнем spokojených rodičů tímto všem jmenovaným vyjadřuji poděkování a současně oznamuji, že napřesrok se hlásíme opět!

*Magda Mihulová
(Výbor rodičů OZVA)*

Dvořákův Lipník (4. ročník soutěže pro klavírní dua s mezinárodní účastí)

Gratulujeme Tereze Bastlové a Vladislavu Uskovovi k absolutnímu vítězství ve 4. kategorii významné soutěže! V malém starobylém městě Lipník nad Bečvou, ležícím na toku řeky Bečvy v Moravské bráně, se v přátelské atmosféře už od roku 2001 koná klavírní soutěž „Dvořákův Lipník“.

Antonín Dvořák se stal prvním českým skladatelem, který získal skutečně světový věhlas, a to už během svého života. Tak ho dnes známe my Češi a s námi i celý hudební svět. Jeho cesta k úspěchu ale nebyla rychlá ani jednoduchá, patřil ke geniům, kteří se museli těžce probíjet z nepříznivých poměrů. U Antonína Dvořáka sehrálo klíčovou roli nenápadné dílko, původně určené jen k potěšení jedné muzikální rodiny.

V roce 1875 bylo Dvořákovi čtyřiařicet let a kromě geniálního talentu mu nebylo zrovna co závidět. Měl už rodinu: malického syna a ženu, které rodiče ani věno nedali, protože se „spustila“ s chudým a neotesaným učitelem hudby. I když Dvořák žil jen pro svou rodinu a hudbu a tvořil pilně a kvalitně, až na výjimky příliš velký zájem o jeho tvorbu nebyl. Nebyl známý ani úspěšný a z malého platu varhaníka nemohl

svou rodinu uživit. Hodně pomohlo státní stipendium, ale Dvořák hledal ještě další zdroje výdělků.

Antonín Dvořák v té době docházel do rodiny Jana Neffá, zámožného obchodníka, moravského rodáka a milovníka hudby. Manželé Neffovi rádi zpívali a jako vlastenci si přáli, aby se u nich doma zpívalo česky. Ale také na dostatečné hudební úrovni. Jednou dali panu Dvořákovi Sušilovu sbírku Moravských národních písní – že je mají rádi, ale pro salón že jsou přec jen trochu jednoduché, a jestli by pan Dvořák nemohl dopsat k některým melodiím druhé hlasy, že by je zazpívali přátelům. Takové malé vlastenecké překvapení.

Jenže hudebník Dvořákova formátu nedokázal jenom připojit druhý hlas k lidové písničce. Přišel s jiným návrhem: mohl by na původní texty vytvořit dvojzpěvy vlastní, v lidovém tónu, a také je během pěti dní přinesl. Vznikl první cyklus Moravských dvojzpěvů – Tři dueta pro soprán a tenor s průvodem piana, věnovaný Marii a Janu Neffovým. Ti byli nadšení, pan Neff se rozhodl vydat dílko vlastním nákladem a hned si přobjednal další. Později

Vladislav Uskov Tereza Bastlová

vznikly ještě dvojzpěvy pro dva ženské hlasy.

Když pak Dvořák referoval státní stipendijní komisi, jak použil finance udělené chudému talentovanému skladateli, přiložil k dopisu své partitury a mezi nimi i Moravské dvojzpěvy. A tím věci nabraly spád. Šéfem komise nebyl nikdo jiný, než Johannes Brahms, už dříve Dvořákovi nakloněný. Nejenže

Dvořákovi udělil další stipendium, ještě osobně napsal berlínskému nakladateli Simrockovi, aby mu Dvojzpěvy doporučil. Tvrdý podnikatel Simrock je skutečně vydal a možná byli s Brahmem oba překvapeni jejich prodejním úspěchem – byl to totiž skutečný bestseller. Potíže byly jen s Dvořákem: nevedilo mu sice, že jako začátečník nedostane za první vydání zapláceno, ale trval na

První společný sborový koncert

Cantabo a ŽKS DL Svinov

Je 11. 5. 2010 a podkrovní sál naší školy opět praská ve švech. Ze všech světových stran přicházejí rodiče, sourozenci, babičky, dědečkové či tetičky na společný sborový koncert. Čekal nás program pestrý a veselý. V úvodu koncertu zatančily děti z Opavičky pod vedením paní učitelky Svatavy Bohušové. Taneček vystřídal princezny a králové z přípravného pěveckého sboru Zvonoklíček, který vyučuje paní učitelka Romana Vítková. Jednotlivé vstupy oddělovaly svou hrou studentky: Adéla Bochnáková, Anna Balintová

a Zdislava Szymiková z varhanní třídy Petry Kubenkové. Pěvecký sbor Cantabo nám zatančil a zazpíval gospel a písně v jazyce jidiš. Následně se ke Cantabu přidaly dámy Ženského pěveckého sboru Dobroslava Lidmily Svinov a společně zazpívaly díla klasických i současných autorů, kterými naši školu úspěšně představily polskému publiku na festivalu ve Wodzislawi. Oba pěvecké sbory vystoupily pod vedením paní ředitelky Lydie Romanské Lidmilyové a paní učitelky Petry Kubenkové. V poločase koncertu paní ředitelka slavnostně „uvedla do života“ druhé

číslo školních novin Šušky svinovské zušky. Za zvuku varhanní fanfáry v podání Tomáše Sommera a potlesku nás všech jsme noviny slavnostně přivítali. Náhle v sále zavládlo zvláštní napětí a poté se strhl skoro povichr... to k nám přilétaly čarodějnice ze Zvonoklíčku. Zazpívaly, postrašily a opět odletěly a s nimi odletěly také poslední tóny krásného sborového koncertu. Poděkování patří paní starostce za povzbuzivá slova, paní učitelce Jekatěrině Garbové za korepetici pěveckých sborů a samozřejmě všem účinkujícím.

Petra Kubenková

Cantabo ve Wodzislawi

Dne 3. května 2010 náš dětský pěvecký sbor Cantabo Svinov putoval na festival do polské Wodzislawi. Jeli jsme tam spolu se ženským komorním sborem, paní ředitelkou Lydií Romanskou Lidmilou, paní učitelkou Petrou Kubenkovou a korepetitorkou, paní učitelkou Jekatěrinou Garbovou.

Počasí bylo sychravé, cesta ne nijak dlouhá. Čas v autobuse jsme využili na rozezpívání, hrání her a než jsme se nadáli, byli jsme na místě. Jelikož jsme měli chvíli čas, rozdělili jsme se na skupinky a vyrazili si prohlížet krásy Wodzislawi nebo poslouchat ostatní sbory. Po chvíli nás paní učitelka svolala, nastoupili jsme na pódium a začali zpívat. Publikum nebylo nijak velké, ale všem se to moc líbilo. Svědčil o tom mohutný potlesk, hukot a „standing ovation“. I já si myslím, že se nám to povedlo. Po vystoupení jsme se zašli občerstvit a společně jsme čekali na konec koncertu.

Závěr byl nejkrásnější, protože se sešly všechny sbory a zazpívaly jednotně polskou píseň. Po dozpívání následovalo ještě společné foto. Bylo nás hodně, ale po chvíli posouvání a upravování jsme se na fotku vešli všichni.

V Cantabu jsem zažila úžasné chvíli, spoustu legrace, protože jsme výběrní kolektiv a máme skvělé učitele. Je mi sice už sedmnáct, ale zpívání v Cantabu mě baví a zpívám tam moc ráda.

Markéta Potyšová

Krajská klavírní přehlídka 2010

Krajské přehlídky talentovaných klavíristů jsou žádanou součástí uměleckého života klavírní sekce Moravskoslezského kraje. Již staří Řekové věděli, že hudba povznáší ducha a zušlechťuje mysl. Poznáváme to rok co rok, když se setkáváme s interpretačním uměním našich mladých klavíristů. Na takových přehlídkách máme možnost seznámit se s žáky našeho kraje, kteří dosáhli vynikajících výsledků v různých typech národních i mezinárodních interpretačních soutěží, ale i naplnit se radostí z jejich skvělých výsledků.

Letošní přehlídka se uskutečnila 4. května 2010 tradičně na ZUŠ Bedřicha Smetany v Karvině. Stejně jako i v předchozích ročnících, i letos byl počet přihlášených velmi vysoký. Klavíristé, kteří patří k chloubám našich základních uměleckých škol, hráli během celého dne. Za své umění byli odměněni pamětními listy, výrobky žáků výtvarného oddělení a nosiči CD, které věnovaly některé ZUŠ.

Naše gratulace v tomto roce zaslouží svinovské klavírní hvězdičky: Adam Daniel, Tereza Bastlová a Vladislav Uskov. Adam hrál oblíbený „Jarní večer“ od Ilji Humíka. Skladba ostravského rodáka v podání mladého ostravského klavíristy zazněla opravdu jasně. Naše klavírní duo Tereza Bastlová – Vladislav Uskov předvedlo jednu ze skladeb, které v té době teprve připravovalo pro celostátní soutěž s mezinárodní účastí „Dvořákův Lipník“. Bylo to Preludium od Izaka Berkoviče. Pro Terezu a Vladislava bylo toto vystoupení prvním krokem do velké mezinárodní rodiny mladých klavíristů ve formě klavírního dua.

Adam, Tereza a Vladislav nebyli nováčky na krajské přehlídce; posluchači již netrpělivě čekali na vystoupení svinovských klavíristů. S tím větší radostí můžeme zaznamenat, že naše trojice hrála báječně a byla odměněna bouřlivým potleskem posluchačů a pozváním na Krajskou přehlídku klavíristů 2011.

Jekatěrina Garbová

Výstava výtvarného oboru a absolventská výstava Obrázky a knížky za školou

Od června do konce letních prázdnin 2009 mohli návštěvníci knihovny ve Svinově zhlédnout výstavu dětských prací výtvarného oboru. Samostatnou expozici ji doplnily letošní absolventky Eva Majdyšová, Tereza Ustupská a Karolína Brumovská.

Spolupráce s knihovnou je stálíci v každoročním výstavním programu, je to naše „domácí scéna“. Tradičně se představují žáci od nejmenších, tzv. přípravky, až po absolventy a studenty II. cyklu. Společná výstava je pro mnohé mladší motivací a pro ty starší zpětným pohledem do dob, kdy ve výtvarce začínali.

Naše škola je vděčná za prostor, který nám knihovna ve svém bohatém

programu poskytuje a zároveň je logickou spoluprací, vždyť mnoho žáků pravidelně knihovnu navštěvuje. Děti láká příležitost ukázat se před svými spolužáky, ale i rodiči, prarodiči a známými. Právě oni pravidelně zaplňují knihovnu při slavnostní vernisáži, která vždy navíc potěší mlsné jazyčky a hudebními posluchače. Talentovaný Šimon Greško, žák z lhné hudebního oboru, nás posledními roky hudebně doprovází a kouzlí příjemnou atmosférou společenského setkání dětí a dospělých s obrázky a mezi knížkami (za školou?), jak je patrné z názvu výstavy. I přes jeho mladý věk se projevuje jako muzikant profesionál, jenž podobné akce zvládá s obdivuhodnou bravurou.

Absolventský koncert

Jako každoročně se konal ke konci měsíce května – letos dvacátého šestého. A jako vždy to byla přehlídka mládeže, která už nikdy nezapře, že prošla základní uměleckou školou.

Absolventů, kteří veřejně na tomto koncertě vystoupili, bylo dvanáct, z toho jedna, varhanice, končila svým vystoupením druhý cyklus docházky do ZUŠ.

Devět z dvanácti byli klavíristé, a to ze třídy paní učitelky Jekatěрины Garbové čtyři, paní učitelky Ivy Žákové dva, a ze třídy paní učitelky Veroniky Smoradové tři. Absolvovala také jedna houslička ze třídy paní učitelky Marceley Hájkové.

Absolventské výkony našich žáků jsou už tradičně na vysoké úrovni, a to nejen uměleckým provedením skla-

deb, které byly i letos interpretovány bezchybně, se vzornou dynamikou i agogikou, s mladistvým vniknutím do jejich pojetí, ale i vystupováním, což se odráží také v jejich celkovém vzhledu.

Můžeme mít radost, že se podařilo v součinnosti učitelů a žáků a ve spolupráci s rodiči dojít až k závěru, který přichází po sedmi letech docházky, který však v sobě zároveň skrývá u jedenácti z těch čerstvých absolventů možnost dalšího pokračování – vstoupit na půdu druhého cyklu.

Nejpotešitelnějším závěrem je, že z jedenácti absolventů prvního cyklu devět pokračuje ve studiu ve čtyřletém cyklu druhém. Není lepšího vysvědčení pro naše učitele, pro naši školu.

lr

POCTA TVŮRCI

Stojí zato napsat o dni 29. 9. 2010; ten byl výjimečný nejen pro Základní uměleckou školu Dobroslava Lidmily Ostrava-Svinov, ale i pro hudební veřejnost. Na Janáčkově konzervatoři a Gymnáziu v Ostravě se uskutečnil koncert k příležitosti odhalení pamětní desky ostravskému skladateli, pedagogu a sbormistrovi Dobroslavu Lidmilovi. Den po svátku sv. Václava rozhodně nepatřil ke krásným babím letním dnům, ale setkání v sále konzervatoře nás příjemně naladilo.

Jelikož nepocházím z tohoto kraje, se jménem Dobroslav Lidmila jsem se seznámila až prostřednictvím jeho sborových skladeb. Musím říci, že z pohledu klavírní korepeditorky jsou tyto skladby napsané tak, že tzv. jdou do ruky. Ale pozor, jednoduché hrání to není. Jsou však hudebně propojené se slovem tak, že dobře vystihují danou situaci či náladu textu. Není to náhoda. Většina skladeb je přece psaná dvojicí Lidmila – Romanská.

Začátek koncertu patřil domácím – představila se Tereza Bastlová, známá z klavírních soutěží doma i v zahraničí, ze třídy paní učitelky Jekatěriny Garbové, se skladbou Ilji Humíka Pozdrav skřivánkovi.

Školní koncerty

Vrcholem třídních předehrávek, které na naší škole začínají koncem února a končí počátkem května, jsou vždy „Školní předehrávka“ a „Žakovský koncert“. Obě tyto události jsou veřejné. První se uskutečnila 28. dubna a koncert 21. května t. r.

Na programu školní předehrávky se podílejí žáci, kteří nejlépe obstáli na třídních předehrávkách, program koncertu bývá sestaven z toho, co žáci nejlépe zahráli na školní předehrávce, a z toho, čím reprezentovali školu v soutěžích; případně hrají ti, na které se v minulých předehrávkách nedostalo. Návštěvnost v podkrovním sále bývá velká, rodiče mají o vystoupení svých dětí zájem.

Letos obě akce moderoval pan učitel Jiří Šimáček. Nastolil příjemnou, uvolněnou atmosféru a v tomto duchu se nesly oba hudební podvečery. Všechna vystoupení se povedla, ale nejvíce se posluchači obvykle těší na ty nejstarší, kteří přicházejí s klasickým repertoárem. Kristýna Olšarová ze třídy p. učitelky Ivany Žákové např. zahrála 1. větu Měsíční sonáty L. van Beethovena, dvojice Tereza Bastlová–Vladislav Uskov ze třídy p. učitelky Jekatěriny Garbové svou hrou posluchače nadchla, zahrála velmi dynamicky Dvořákův Slovanský tanec č. 8. Libí se

také komorní skupiny; neobvyklé a přitom velmi šťastné spojení se ukázalo mezi flétnami a bicími nástroji, které připravili paní učitelka bicích nástrojů Lenka Korousová (dnes už Škrlová) a učitelé dechů, jež své flétnisty spojili do souboru KrMaŠi.

Školní předehrávka a žakovský koncert jsou ohlédnutím za uplynulým školním rokem. Jejich výsledek mluví zcela jasně: děti nechodily do hodin zbytečně, rok práce s jejich učiteli se na nich příznivě podepsal.

Příspěvek našich učitelů k ediční činnosti

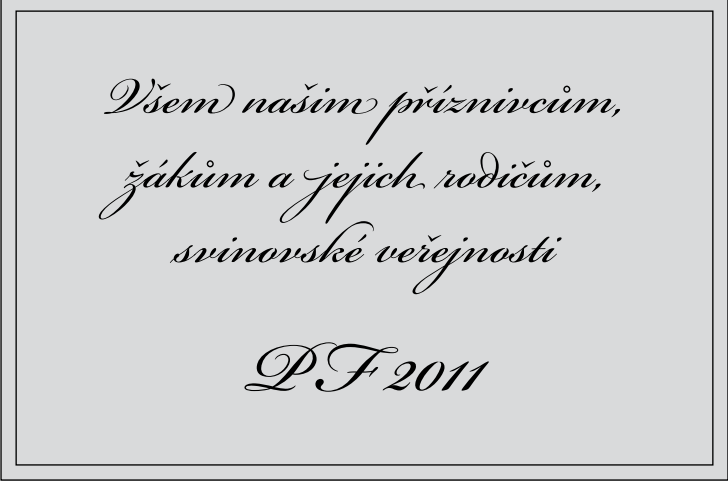
Lucie Otisková, vyučující výtvarného oboru, přišla s novým artefaktem. Vyprávala sазbou, obálkou a celkovou výtvarnou úpravou Songbook, který obsahuje písně Jarka Nohavici v překladu do angličtiny. (Překlad pořídil a některé písně na CD nazpíval Mark Landry.) Lucie kromě toho, že pracuje jako úspěšná grafička, také kreslí a maluje. Knička dostala s jejími obrázky (ale též s obrázky jejich dětí

Markětky a Vašíka) veselý, přívětivý ráz. Na křtu této zdařilé publikace zazpíval pěvecký sbor Gymnázia Olgy Havlové pod vedením Olgy Blažkové, která mj. navštěvuje naši školu jako členka ZKS DL Svinov. Její sbor nazpíval písně i na příložený nosič CD. Gratulujeme Lucii ke zdařilému dílu.

Lydie Romanská přinesla po knize o životě a díle básníka Bohumila Pav-

K slavnostní události přispěl svou měrou jako host také Ostravský dětský sbor Základní umělecké školy Eduarda Marhuly v Ostravě – Mariánských Horách pod vedením Milana Chromíka. Rytmičkou skladbu s názvem Bezdrátový telefon opět z dílny Lidmily – Romanská vystřídala polyfonní parafráze na lidovou píseň Za Ostravu, která měla toho večera premiéru. Náročnému pěveckému sólu se výborně zhostila členka ODS a zároveň žákyně pěvecké třídy Romany Vítkové ZUŠ DL Svinov Barbora Čechová. Závěr patřil skladbě David a Goliáš skladatele Jaroslava Ježka. Tento sbor na klavír doprovázela Agáta Hypšová.

Druhá polovina koncertu byla ve znamení zahraničních hostů. Jako první zahrála Weronika Skop ze ZUŠ Mielec z Polska. S Polskem máme všichni spojeno jméno Fryderyk Chopin. Ani Weronika nás v tom nezklamala a zahrála jeho Nocturno op. 27 číslo 1. Powroty katowického skladatele Jacka Glenca byly spojením klasické a jazzové harmonie, čímž se skladatel často zabývá.

Koncert ke Dni dětí

Myslím, že neexistuje na světě ani jeden člověk, který by neměl rád děti. A proto právě dětem věnujeme svůj čas, všechny síly a lásku. A proto jsme se s žáky mé klavírní třídy dohodli, že bychom mohli po úspěšném koncertě pro maminky vytvořit další radostnou událost. A tak se začaly přípravy k předehrávce věnované dětem.

Předehrávka se uskutečnila 2. 6. 2010 v podkrovním sále ZUŠ. Všichni dospělí upřímně blahopřáli dětem k jejich svátku. Děti dostaly i sladkosti, ale ty nejlepší dárky si žáci zařídili sami. Byl to šťastný úsměv na tvářích rodičů a kamarádů. Každý zahrál několik skladeb a Lucie Mužiková zahrála celý svůj soutěžní program, který v té době připravovala na Novákovu meziná-

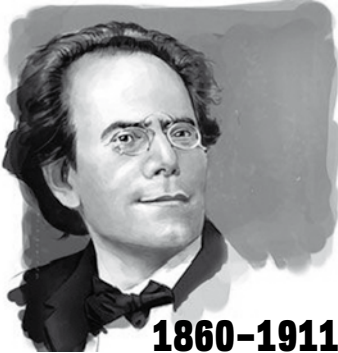
Mistrovskou hru na violoncello nám předvedla Anita Balázs z Lisztovy akademie v Budapešti. Svůj temperament nám ukázala na skladbách Niccola Paganiniho a Bély Bartóka. Klavírního doprovodu se s přehledem brilantně zhostila opět korepeditorka Jekatěrina Garbová.

A co si každý představí, když se řekne Slovensko a Detva? Kroje, hudba, cimbálka. Jak to velice vtipně a výstižně uvedl člen uměleckého souboru moravskoslezského divadla Pavel Liška, který spolu s Lydií Romanskou Lidmilovou slavnostním večerem obecenstvo provázel. Ano, závěr patřil Ludovej hudbe Romana Berkyho ze ZUŠ Detva. Variace na slovenské lidové písně měly takový ohlas, že si posluchači vyteskali přidavek.

Po takové programové teče odcházel každý s úsměvem a dobrou náladou do deštivého večera. Koncert byl důstojnou oslavou čestného názvu svinovské umělecké školy, důstojnou poctou umělci.

Agáta Hypšová

Významné výročí G. Mahlera

1860–1911

Dne 7. 7. 2010 oslavil celý kulturní svět 150. výročí narození Gustava Mahlera, který se narodil v roce 1860 na našem území v obci Kaliště u Humpolce v rodině židovského obchodníka. Svě dětství a mládí do patnácti let prožil v Jihlavě a na Vysočině, kde získal základní vzdělání. Kulaté výročí Mahlerova narození si proto připomenula také především Jihlava, kde se dopoledne 7. 7. 2010 otevřel na místě bývalé synagogy park Gustava Mahlera se skladatelovou sochou, jejímž autorem je Jan Koblasa.

V Jihlavě žil Mahler do roku 1875, pak odešel na konzervatoř do Vídně, kde získal odborné vzdělání. Ve svých osmdvaceti letech se dostává do popředí jako dirigent – ředitel opery v Budapešti. Vrcholem jeho dirigentské kariéry bylo desetileté působení ve Vídni. Mahlerova přísnost a nepodplatitelnost v realizaci uměleckých ideálů se však ve Vídni nesetkala vždy s pochopením a pomalu se vytvořila dusná protimahlerovská atmosféra, která

umělce z Vídně doslova vyšťvala. Poslední čtyři roky svého života působil v Metropolitní opeře v New Yorku. Těžká srdeční choroba donutila Mahlera k návratu do Vídně, kde 11. května 1911 zemřel.

Světů zanechal Mahler velký hudební odkaz. Je autorem devíti symfonií, desátá zůstala nedokončena. V jeho díle – písních a symfoniích – je klíč k pochopení moderní německé hudby. Jeho hluboký etický a filozofický názor o postavení člověka ve světě se zřetelně prolíná do jeho hudby. Svým dílem je G. Mahler završitelem romantických ideálů hledající svými expresivními skladbami nové osobní vyjádření. V letošním ale i příštím roce je k výročí narození a úmrtí skladatele připravena řada oslav a koncertů.

Veronika Smoradová

Den Ruska v Ostravě

Už podruhé přijala naše škola pozvání ke spolupráci od honorárního konzula Ruské federace pana Ing. Aleše Zedníka. Pozvání k čemu? K spolup účinkování naší žáčky a zpěvačky Barbory Čechové na akci Den Ruska.

Slavnostní koncert se konal 17. června 2010 v Národním divadle Moravskoslezském. Slavnost začala tóny hymny Ruské federace v podání Barbory Čechové. Poté následovala oficiální část s proslovy. Mluvené slovo pak vystřídal zpěv a nástrojová hudba.

Naše Barborka vystoupila po boku vynikajícího ruského houslového virtuóza, skladatele a pedagoga pražské akademie Alexandra Schonerta. Oba umělci se představili jako skvělí sólisté a v závěru se vzájemně doplnili ve společné písni Na obzoru vlajka bílá.

Poděkování patří paní učitelce Romaně Vítkové za přípravu Barborky a paní učitelce Jekatěriny Garbové za erudovanou korepetici a odbornou pomoc s ruským textem.

Petra Kubenková

Práce žáků výtvarného oboru

Máme rádi baroko 2010

Výborný nápad dostali v ZUŠ Háj ve Slezsku! Rozhodli se, že ve spolupráci s Církevní konzervatoří v Opavě začnou pořádat jedinou přehlídku barokní hudby pro žáky základních uměleckých škol. A že jejich nápad byl skvělý, dokazuje i počet uchazečů, kteří do auly konzervatoře 23. dubna 2010 přišli. Na pódiu se vystřídalo více než

sto mladých sólistů i komorních skupin z celé republiky, od Tišnova po Český Těšín. Slyšeli jsme housle i flétny, klavír i cembalo, violu i varhany. A právě ve hře na varhany se úspěšně představil i náš žák Tomáš Sommer.

Už se těšíme na další ročník přehlídky barokní hudby v Opavě.

Petra Kubenková

POSLEDNÍ SLOVO

Letošní kalendářní rok byl pro život v naší škole náročnější než obvykle. Větší část roku počínaje lednem a konče zářím byla poznamenána starostí o udělení čestného názvu škole a s tím spojeným úkolem, pořídit pamětní desku s portrétem Dobroslava Lidmily, která by trvale na tuto novou skutečnost poukazovala. Je velký výčet pracovních úkonů kanceláře, ředitelství i vyučujících, řada akcí a pracovních cest, které byly s touto očekávanou událostí spojeny.

Co tepalo v podloží celoroční práce všech, byla neustálá připomínka tvorby nového školního vzdělávacího programu. Debaty, diskuse, školení. Školení učitelů jednotlivých nástrojových skupin, školení celého učitelského týmu, školení ředitelské, školení koordinátora, nebylo týdne, aby se budoucí práce na tomto dokumentu nějakým způsobem nepřipomínala.

Do toho nepříznivě zasáhly stavební práce na tzv. křčku školy, které jsou sice

v režii základní a mateřské školy, ale jelikož nemohly být zahájeny dřív, než byly vyřízeny finance pro úhradu stavebních nákladů, pracuje se za plného provozu, což má vliv na pracovní prostředí. To je neustále znečištěné prachem, který se usazuje nejen na chodbách, ale také ve třídách, vyskytuje se větší hladina hluku a zvýšil se pohyb cizích osob, především stavebních dělníků.

K tomu se počátkem října přihlásila Česká školní inspekce. Její návštěva

nebyla pro školu žádnou pohromou, nicméně bylo třeba zkontrolovat všechny dokumenty a především dokončit jejich úpravu podle nového názvu školy. Přes velmi vlnidný přístup inspektorů bylo období jejich působení ve škole spolu s přípravou a následnými úkony vzhledem k třileté frekvenci inspekčních kontrol náročné.

V personální oblasti přinesla nadstandardní zátěž dlouhodobá nemocenská vyučující sólového zpěvu, zvláště

proto, že je to paní učitelka oblíbená a s výbornými výsledky. Také bylo třeba vyřešit dlouhodobý zástup za odchod další vyučující, a to na mateřskou dovolenou. Změny v personální oblasti jsou zvláště citlivou záležitostí, protože se v nich odrážejí vztahy, a to ty nejdůležitější, vztahy žáků k učitelům a obráceně.

Chtěla bych touto cestou poděkovat zaměstnancům školy, že se nenechali ničím z uvedených faktorů znervóznit

a svou klidnou prací přispěli k překonání obtíží, jež rok přinesl. Děkuji také našim klientům, rodičům a žákům za trpělivost s některými faktory, jež vznikly v nestandardních podmínkách v letošním chodu školy, a přeji všem pohodový, ve zdraví prožitý závěr kalendářního roku s jeho blízkým vrcholem, vánočními svátky.

Lydie Romanská Lidmilová